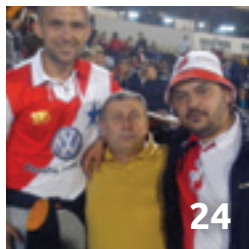
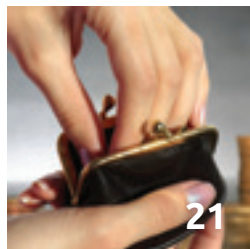
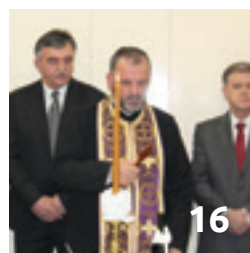
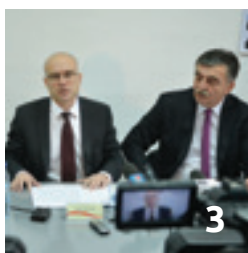

Конференција за новинаре
ТОПЛАНА СТАБИЛНИМ КОРАЦИМА НАПРЕД!

Одржани избори за нови састав Синдиката у ООС
ЈКП „Новосадска топлана“
СИНДИКАТ ОСВЕЖЕН НОВИМ ЧЛАНОВИМА
ИЗВРШНОГ И НАДЗОРНОГ ОДБОРА

САДРЖАЈ:

- 3** Топлана стабилним корацима напред!
- 6** Мој начин рада је прилично једноставан
- 9** Синдикат освежен новим члановима Извршног и Надзорног одбора
- 12** Законитост, непристрасност, независност и правичност
- 16** Пред нама су године напретка
- 19** Удар адреналина = рафтинг=врхунска забава
- 21** У борби против неплатиша циљ оправдава средство
- 24** Војводина, једна једина!
- 26** Не пристају на поделе женско-мушко и поручују да то не постоји у двадесет и првом веку
- 29** Грејање у Јапану – строга штедња или приврженост традицијама

Оснивач и издавач:

ЈКП „Новосадска топлана“
Владимира Николића 1, Нови Сад

В. Д. директора

Добросав Арсовић

Главни и одговорни уредник

Татјана Савић Шикопарија

Заменик главног и одговорног уредника

Виолета Петровић Тасић

Лектура и коректура

Виолета Петровић Тасић

Телефони

Централа: 021/4881-101
Сектор за односе с јавношћу: 021/4881-291
E-mail: toplana@nstoplana.rs

CIP - Каталогизација у публикацији

Библиотека Матице српске, Нови Сад
658 (497.113) (085.3)
ТОП новости : информативне новине
Новосадске топлане
/ уредник Татјана Савић Шикопарија. -
2006. бр. 1 (јул) -
. - Нови Сад : ЈКП Новосадска топлана,
2006-. - 30 см

Тромесечно

ISSN 1452-5879

COBISS.SR-ID 214548999

ЈКП КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
НОВОСАДСКА ТОПЛАНА

ТОПЛАНА СТАБИЛНИМ КОРАЦИМА НАПРЕД!

Поводом завршених обимних радова на реконструкцији и проширењу Топлане „Север“, на конференцији за новинаре, одржаној 11. фебруара 2015. године, вршилац дужности директора Новосадске топлане Доброслав Арсовић представио је, заједно са градоначелником Града Новог Сада Милошем Вучевићем, постигнуте пословне успехе и најавио низ нових, једнако важних инвестиција

СЕВЕРНА ТОПЛАНА РАДИ ПУНИМ КАПАЦИТЕТОМ

У оквиру програма „Рехабилитација система даљинског грејања у Србији – фаза IV“, који се спроводи у склопу немачко-српске економске сарадње, а финансира из кредита Немачке развојне банке KfW, а на основу трилатералног уговора између Републике Србије, Града Новог Сада и Новосадске топлане, завршени су радови на реконструкцији и проширењу

те топлане, односно изграђен је грађевински објект котларнице и котла, од 58 MW на природни гас, на Топлани „Север“.

Завршетком радова и пуштањем новог котла у рад, инвестиција предвиђена KfW програмом на Топлани „Север“ је успешно реализована, а функционисање техничког система Топлане значајно унапређено.

Од сада ће Топлана „Север“ имати довољно капацитета да самостално опслужује своје конзумно подручје, а квалитет и поузданост испоруке

топлотне енергије за грејање за потрошаче са северног дела града биће значајно побољшани, изјавио је овим поводом директор Топлане додавши да ће целокупни технички систем бити стабилнији и поузданији.

Вредност инвестиције је износила 1.850.000,00 евра, а извођач радова је био конзорцијум на челу са предузећем „REMMING D.O.O.“, а који су чиниле и фирме „Mikro Kontrol d.o.o.“ и „Best izgradnja“ d.o.o.

ТОПЛАНА - СТАБИЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ СА ЈАСНОМ ВИЗИЈОМ

Током 2014. године реконструисано је око 5.700 метара дотрајалог вреловода и вреловодних прикључака на деоницама које су биле најподложније хаваријама услед старости вреловодне мреже која на појединим местима досеже старост и до 30 година.

Највећа реконструкција вреловодне мреже, по обиму радова и вредности инвестиције у износу од 85.661.843 динара, била је у блоку улица Бановић Страхиње, Иве Андрића и Милоша Црњанског. На овој локацији реконструисано је 1.790 метара трасе троцевног вреловодног система, односно замењено је 5.370 метара старих цеви новим предизолованим цевима. Изведеним реконструкцијама обезбеђена је знатно сигурнија и квалитетнија испорука топлотне енергије нашим корисницима, истакао је Арсовић.

Такође, током протекле године, изграђено је 20 нових прикључака и вреловодна мрежа је проширена за 1.300 метара, чиме је обезбеђена испорука топлотне енергије за нове кориснике.

Укупна вредност радова на изградњи новог и реконструкцији постојећег вреловода износи 300 милиона динара. У реконструкцији вреловодне мреже

у 2014. години учешће средстава из градског буџета је износило 130 милиона динара.

Оно што нам улива поверење у успешну пословну будућност је чињеница да смо правилном пословном политиком, за јако кратко време, обезбедили финансијску стабилност Предузећа - у потпуности су измирене обавезе Топлане према банкама и репрограм обавеза према Србијасу и „Термоелектрани-топлани Нови Сад“, што је велико достигнуће Предузећа, нагласио је директор Топлане као најважнији услов за реализацију будућих инвестиција.

Градоначелник Милош Вучевић се, не кријући задовољство поводом рада Новосадске топлане, осврнуо на позитиван салдо - **Топлана јесте пример како се правилно и успешно води јавно комунално предузеће. После дуго година немамо никакве афере из Новосадске топлане, нема никаквог ненаменског трошења пара, нема проблема са бројем и структуром запослених. Стабилно Предузеће са јасном визијом, са озбиљним пројектима и Град може само да искаже задовољство.**

НОВОСАДСКА ТОПЛАНА ЛИДЕР У ДРЖАВИ

Поред наставка радова на изградњи и реконструкцији дотрајалих деоница вреловода, у текућој години биће започета још једна стратешки значајна и велика инвестиција - реконструкција 37 година старог циркулационог постројења на Топлани „Исток“. Старо постројење биће замењено новим енергетски ефикасним постројењем, а у оквиру тих радова реконструисаће се и диктир постројење, систем за хемијску припрему воде, систем за одржавање притиска, трафо-станице електроенергетских инсталација, систем за надзор и управљање и командна сала.

Реконструкцијом Топлане „Исток“ за кориснике са тог конзумног подручја обезбедиће се сигурна испорука топлотне енергије, а осавремењивањем те топлане постиже се већа енергетска ефикасност целокупног система, нагласио је Арсовић.

Ова инвестиција ће бити реализована такође у оквиру програма „Рехабилитација система даљинског грејања у Србији – фаза IV“.

Вредност радова је 2.238.000,00 евра. Радове ће изводити конзорцијум на челу са предузећем „Енерготехника Јужна Бачка“. Почетак радова је планиран одмах по завршетку ове грејне сезоне, у другој половини априла, а завршетак у другој половини септембра 2015. године.

Препознавши значај најављене инвестиције, градоначелник је додао - **Радује ме чињеница да имамо нове инвестиције. Убеђен сам да ће Новосадска топлана пуно квалитетних и озбиљних ствари покренути ове године и надам се да ћемо као Град, у сегменту даљинског грејања, бити можда и лидери у нашој држави.**

Поред изградње котла, од 58 MW, на Топлани „Север“ и изградње циркулационог постројења на Топлани „Исток“, за ову годину планирана је и изградња когенеративног постројења, електричне и топлотне снаге од по 10 MW, на Топлани „Запад“.

МОЈ НАЧИН РАДА ЈЕ ПРИЛИЧНО ЈЕДНОСТАВАН

Место руководиоца Сектора за производњу и дистрибуцију топлотне енергије прихватио сам као нови изазов уз настојање да увек имам позитивно размишљање и позитиван став

Душан Мацура, мастер инжењер електротехнике и рачунарства, почео је да ради у Новосадској топлани 2004. године. Прве две године је радио на пословима инжењера Сектора за производњу и дистрибуцију топлотне енергије, затим као руководилац Одсека за мерење, технолошки надзор и управљање, а након тога као руководилац Одељења за производњу топлотне енергије. Крајем прошле године, када је обележио јубиларних десет година рада у Новосадској топлани, постављен је за првог човека Сектора за производњу и дистрибуцију топлотне енергије. Осим што је врло стручан и посвећен послу, његове колеге и сарадници кажу да је и тачан, систематичан, врло експедитиван и да поседује огромну енергију. А он

каже да му је изазов био основни мотив да прихвати место руководиоца Сектора.

- У последњих десет година прошао сам све нивое у организацији Сектора - од инжењера приправника до руководиоца Одељења производње. Место руководиоца Сектора за производњу и дистрибуцију топлотне енергије је изузетно одговорно. Најбољи инжењери потрошени су на овом месту и свако од њих је допринео развоју Топлане. Комплексност и обим активности, број људи за које одговарате и практично двадесетчетворочасовни ангажман захтевају огромну енергију и посвећеност. У модерним техничким системима овог типа, уобичајено је да инжењер на

оваквом руководећем месту проведе две до три године. Сматра се да у том периоду може реализовати своје организационе и развојне идеје. Такође и ја делим то мишљење, објашњава Мацура.

Шта ће бити твоји приоритети на месту руководиоца Сектора?

Оно што ја желим јесте да поједноставим управљање Сектором производње и дистрибуције. Неопходно је дистрибуирати активности и одговорности за спровођење процедура по хоризонталу. Дати прилику људима да раде оно у чему су најбољи и у том смислу смо одређена прегруписавања већ спровели. Логистика система за производњу и дистрибуцију топлотне енергије мора бити проста, ефикасна матрица. Искористићемо знања најмодерније школе даљинске енергетике у свету - Данске. Волим систематичност и сигуран сам да можемо значајно да унапредимо послове на које трошимо сувише енергије. Идентификовали смо кључне циљеве и приоритете, а изузетно је важно да постоји неподељена сагласност око стратегије развоја Новосадске топлане и модернизације система даљинског грејања града.

Какав је досадашњи ток грејне сезоне и какви су кључни показатељи у односу на претходне године?

Ова година је климатски крајње некарактеристична. Октобар је био изузетно благ, тако да је грејна сезона почела веома мирно. Специфични утрошак горива се креће у интервалу $1.500-1.600 \text{ Sm}^3/^\circ\text{D}$, док је дневни губитак воде око 500 m^3 . Имамо идеју да кључне перформансе система пратимо на сатном нивоу. Услов је да колеге из Србијагаса заврше пројекат телеметрије мерења потрошње гаса. Карактеристично за ову грејну сезону је и то што „Термоелектрана-топлана Нови Сад“ није радила до 27.12. и да смо имали веома хладан талас у време новогодишњих празника.

Осим тога, број и обим хаварија на вреловодној мрежи има тенденцију значајног опадања у односу на претходне године. Може се констатовати да систем функционише стабилно и да грејна сезона тече несметано.

Радови на Топлани „Север“ су завршени крајем прошле године. Који значај има ова инвестиција за потрошаче са конзумног подручја Севера?

Радови на изградњи новог вреловодног котла К6, капацитета 58 MW, са објектом котларнице на Топлани „Север“, завршени су у децембру. Успешно је урађен пробни погон котла и преостаје да се уради гаранцијско испитивање. Пројекат је реализован кроз Програм KfW 4, а инвестициона вредност је око 1,9 милиона евра. Суштинска разлика након изградње овог котла је што ће топлотни извор Топлане „Север“ бити у могућности да несметано снабдева своје пројектовано конзумно подручје топлотном енергијом за грејање и у аутономном и у спрегнутом режиму рада са ТЕ-ТО. Поред тога, степен корисности новог котла у односу

Душан Мацура (1973) поседује четири стручне лиценце Инжењерске коморе, а члан је неколико међународних стручних организација.

У биографији Душана Мацуре стоји да је професионално специјализован за системе управљања термоенергетским постројењима и оптимизацију рада система даљинске енергетике и да је посвећен трансформацији и визији одрживог развоја система даљинског грејања. Такође заступа принципе интензивне модернизације система, механизме за повећање енергетске ефикасности, интеграцију обновљивих извора, микромреже и когенерацију, према моделима нордијских земаља.

на старо котловско постројење је већи за око 15%. То практично значи да ново котловско постројење у једном карактеристичном грејном дану штеди више од пола милиона динара дневно. Уграђена је најквалитетнија и најмодернија опрема и примењен је систем за рецикулацију димних гасова у циљу смањења емисије азотних оксида. Према томе, наши потрошачи на топлотном подручју Топлане „Север“ добијају један савремен и поуздан извор топлоте.

Следеће велике инвестиције у Програму KfW 4 су радови на Топлани „Исток“ и Топлани „Запад“. Шта ће се радити и који ће бити крајњи резултат у односу на садашње стање?

Потписан је уговор за реконструкцију Топлане „Исток“. Градимо циркулационо постројење са новим високоефикасним пумпним агрегатима и фреквентно регулисаним електромоторним погонима. Радови обухватају и реконструкцију грађевинског објекта

пумпарнице, машинске и електроенергетске инсталације, ХПВ и диктир постројење. Инвестициона вредност је 2,24 милиона евра. Радови почињу одмах након завршетка грејне сезоне и морају бити завршени до 15. септембра 2015. године.

У току је и тендер за изградњу когенерационог постројења са гасним моторима, снаге 10 MW_e, на Топлани „Запад“. Применом когенерације на топлотном извору на Топлани „Запад“, произвођач би се значајна количина електричне енергије (преко 80.000 MWh/год.), коју би Новосадска топлана пласирала у електродистрибутивну мрежу по стимулисаном (Feed-In Tariffs) цени као повлашћени произвођач електричне енергије, а истовремено би се произвођач топлотна енергија (преко 79.000 MWh/год.) за припрему ТПВ, што би значајно смањило потрошњу горива у постојећим котловима на гас (супституција преко 8.900.000 Sm³/год. природног гаса). Период исплативости овакве инвестиције (нивоа 650 €/kW_e) при садашњим условима и паритетима је приближно 2,2 године, након чега би Топлана остваривала нето годишњу добит од когенерационог постројења преко 2.900.000 евра.

Које су твоје личне амбиције у Топлани?

Могу рећи да су моје амбиције данас исте као и првог дана. Желим професионално да се афирмишем. Радим то сваког дана. Мој начин рада је прилично једноставан. Обично поставим себи циљеве за наредних годину дана, запишем их и држим се тога. Сваког дана покушавам направити мали корак и резултат. Мора много да се ради и у мом случају да

се учи до краја каријере. Истина је да пуно читам и свакодневно пратим шта се дешава у свету нових технологија. Настојаћу да задржим позитивно размишљање и позитиван став.

Соња Продановић Месарош

СИНДИКАТ ОСВЕЖЕН НОВИМ ЧЛАНОВИМА ИЗВРШНОГ И НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Крајем протекле године одржани су избори за председника, чланове Управног и Надзорног одбора Основне организације синдиката ЈКП „Новосадска топлана“. Кандидовање, предизборне радње, па и мини кампање и лобирање дали су легитимитет новоизабранима

Председник **Боро Самарџија** је по други пут задобио већинско поверење запослених да остане први човек Синдиката Топлане. Боро истиче да је јединство Синдиката најважнији сегмент деловања. Без обзира на новонастале измене чланова, Синдикат је компетентан за рад, што се примећује на већ одржаним састанцима новоформираног органа, изражено је јединство у ставовима. Први задатак у новој години је израда новог колективног уговора у сарадњи са менаџментом Предузећа.

ЧЛАНОВИ ИЗВРШНОГ ОДБОРА

Мотив **Ненада Крагуљца** да се укључи у рад Синдиката је могућност одлучивања да се помогне радницима

Топлане. До сада је био задовољан радом Синдиката, али сматра да увек може боље. С обзиром на то да је у овом саставу више чланова Одбора из Сектора производње, очекује да се више чује глас радника и да се већа пажња посвети радницима са угроженијих радних места, а он као руководица Одељења дистрибуције има директан увид у право стање.

Владе Љубичић, као дугогодишњи радник у Топлани, има искуства и може допринети да се реше проблеми радника. Очекује коректност и праведност у одлучивању и да се изборе за Колективни уговор, да буду сви задовољни и радници и менаџмент.

Слободан Ветеха је врло изненађен и почаствован

Одржани избори за нови састав Синдиката у ООС ЈКП „Новосадска топлана“

предлогом колега из Машинског одржавања да буде кандидат за Одбор Синдиката. Радо је прихватио изазов и очекује да се Синдикат приближи машинском одржавању у вези са помоћи радницима, доношењем одлука и уопште доступности информација.

Томислав Бугарин је иницијативу за кандидатуру добио од колега из одељења, а његова је дужност била, како нам каже, да је испоштује. Трудиће се као члан Извршног одбора Синдиката да ниједан радник не добије отказ као технолошки вишак, јер је и сам кроз то прошао. Сматра да је добар састав Синдиката, има старих искусних и нових чланова, те ће се лако ући у срж проблема и пронаћи решење.

Светислава Петковића Пелета, дугогодишњег радника у Топлани у Сектору производње, кандидовале су колеге. Сматрали су да треба више запослених из производње укључити у рад Синдиката. Заузеће се у изради новог колективног уговора да буде у корист радника.

За **Теодору Стојшић** је ово други мандат у Извршном одбору Синдиката. Допада јој се да буде део неког доброг дела за добробит колега којима је помоћ потребна првенствено због здравствених проблема.

Сматра да нови колективни уговор треба да донесе бољитак свим запосленима. Очекује сложеност у доношењу одлука.

Паулину Марјановић запослени познају као Нину из производње. Првенствено се захваљује на великој подршци приликом избора у Извршни одбор Синдиката. Мотив је пронашла у претходној помоћи коју је пружала колегама у решавању проблема, састављала им молбе, куцала исте, те је тако научила права радника. Због тога сматра да ће више моћи да помогне уколико директно буде учествовала у раду ИО Синдиката. Очекује да учествује у састављању новог колективног уговора и добру сарадњу између менаџмента Предузећа и Синдиката.

Верици Парошки је ово други мандат у Извршном одбору. Колеге су је кандидовале, јер сматрају да је добро радила у претходном саставу. Највише очекује да успеју да изгурају најповољније ефекте за запослене у новом колективном уговору.

Душану Бороњи је ово већ трећи мандат у Извршном одбору Синдиката и сваки пут је кандидатуру добио на предлог колега. Мотив му је да се залаже за интересе радника. У овом мандату очекује да се изборе за најповољнији по раднике нови колективни уговор.

Радомир Стевандић је предложен на састанку Сектора за инвестиције. Очекује да ће моћи дати свој скромни допринос раду Синдиката. Заинтересован је за нови колективни уговор који треба да се усваја и занима га функционисање Синдиката.

Киш Златка су кандидовале колеге. Врло је изненађен што се нашао на листи. Даће све од себе, иако није економске струке, да Надзорни одбор Синдиката функционише како треба.

Тања Миленковић је до сада водила финансијске књиге за Синдикат и на тај начин се преко докумената упознала са радом. Предложиле су је колеге да се кандидује и да својом струком допринесе раду Надзорног одбора. Сматра да је Синдикат до сада правилно радио и тако очекује и у свом мандатном периоду. Посебно је истакла да председник Боро Самарџија заслужије своју функцију.

Новим саставом чланова Извршног и Надзорног одбора Синдиката, јасно су изражени ставови да је било потребно да се више запослених из Сектора производње укључи у рад, јер је тај сектор најбројнији и радна места су са највећим ризицима од повреда и оболевања услед тешких услова рада. А најважнији задатак представља састављање новог колективног уговора, где се очекује да буде повољнији и праведнији за запослене.

Желимо им срећан рад, на задовољство свих запослених!

Синдикат је подршка и ослонац радницима

Колектив Новосадске топлане је увек био посебан и свака нова година га оплемени на најлепши начин. Која бора више не значи ништа у поређењу са осећајем припадности и нераскидивим везама сваког радника са својом другом кућом и драгим колегама. Синдикат ће и у овој години бити подршка и ослонац радницима, јер то је прави разлог његовог постојања, истако је „нови стари“ председник Синдиката Новосадске топлане Боро Самарџија поводом поновног именовања на ту функцију.

Весна Отић

ЗАКОНИТОСТ, НЕПРИСТРАСНОСТ, НЕЗАВИСНОСТ И ПРАВИЧНОСТ

На путу развоја демократског друштва Нови Сад је међу првим градовима у Србији добио институцију „Омбудсмана - Заштитника грађана“. Многим грађанима ни данас, после пет година рада канцеларије Заштитника грађана Града Новог Сада, није јасно: ко, како и које интересе грађана штити омбудсман

Новосадска топлана, као јавно предузеће, уско сарађује са канцеларијом Заштитника грађана у циљу превазилажења проблема Новосађана, али пре свега у изналажењу системских решења за она питања која се тичу корисника услуга Топлане. Због тога је гостујући интервју *Топ новости* обављен са Заштитником грађана Града Новог Сада доктором Александром Грујићем.

Након што је Скупштина града усвојила Одлуку о Заштитнику грађана, готово годину и по дана је било потребно да би Заштитник био и изабран. Да ли сте тада свој посао замишљали овако како га сада обављате или је четворогодишње искуство утицало на начин садашњег рада?

Институција омбудсмана је настала још давне 1809. године у Шведској, да би се у нашој земљи појавила

почетком XXI века, да будем прецизнији први заштитник грађана који свој посао обавља на локалном нивоу установљен је у Бачкој Тополи. Такође, веома је важно рећи да у Републици Србији институција омбудсмана постоји на три нивоа власти (Заштитник грађана РС, Покрајински заштитник грађана - Омбудсман и Заштитник грађана града/општине), при чему је сваки од омбудсмана самосталан и независан у свом раду и поступању. Пре ступања на функцију Заштитника грађана, поседовао сам одређена знања о институцији омбудсмана и то првенствено захваљујући проф. др Драгану Милкову, који нас је као студенте Правног факултета у Новом Саду подучавао о овој институцији. Теоријска знања која сам стекао у великој мери су ми помогла на почетку рада институције, при чему је ипак стварност нешто сасвим друго и углавном се у великој мери разликује од теорије. У сваком случају, посао који сам почео да обављам средином 2010. године нисам замишљао да ће изгледати овако како га сада обављам. Искуство које сам стекао током обављања функције заштитника грађана је веома драгоцен, оно је у великој мери утицало на то како ћемо као институција обављати посао и на који начин ћемо се посветити притужбама које грађани имају на јавни сектор Града Новог Сада.

Функција и улога Заштитника грађана у високоразвијеним друштвима је веома цењена и утицајна, до те мере да га се доносиоци одлука веома често и плаше. Да ли сте у прилици да то користите или се водите, пре свега, осећањем одговорности?

О значају и утицају институције омбудсмана у високоразвијеним друштвима довољно говори податак да у Шведској, када омбудсман критикује рад и поступање министра, он аутоматски подноси оставку, јер је то неписано (обичајно) правило. Наравно да ситуација у нашој земљи није ни приближна високоразвијеним земљама, али веома је важно да преузимамо позитивна и квалитетна искуства из развијених земаља, искуства која ће нас обогатити у сваком смислу, а пре свега као људе и корисне индивидуе друштвене заједнице. Један од механизма који Заштитнику грађана стоји на располагању јесте и ауторитет који поседује и путем кога утиче на рад и поступање органа јавне власти. Одговорност је веома важан сегмент у раду Заштитника грађана, посебно имајући у виду да се налазимо у веома независном положају као институција, која са једне стране треба да омогући грађанима остваривање загарантованих права, а са друге стране да им укажемо на њихова права, али и обавезе које имају. Ситуација са којом се често сусрећемо је да нас грађани доживљавају као још један орган управе, док нас са друге стране органи Града Новог Сада доживљавају као „адвоката“ грађана, при чему нисмо ни једно, ни друго.

Заштитник грађана је независан, самосталан и нико нема право да утиче на његов рад и поступање, а

Др Александар Грујић

Заштитник грађана Града Новог Сада је др Александар Грујић из Новог Сада. На ову функцију га је изабрала Скупштина Града Новог Сада 2010. године. Др Александар Грујић је рођен 1975. године у Сенти. Дипломирао је на Правном факултету у Новом Саду 1999. године. Након две године приправничког рада у Привредном суду Нови Сад од 1999. до 2001. године, полаже правосудни испит 2002. године. Након тога се запошљава као судијски сарадник и ради на пословима секретара Привредног суда у Новом Саду од 2002. до 2005. године. Наредне две године се бавио адвокатуром, после чега почиње да обавља послове у Градској управи Града Новог Сада на различитим радним местима, све до избора на функцију омбудсмана. Александар Грујић је ожењен и отац два детета.

принципи на којима се заснива његово деловање су: законитост, непристрасност, независност и правичност. Колико је то данас тешко имати?

У раду канцеларије апсолутно примењујемо и поштујемо принципе као што су законитост, непристрасност, независност и правичност. Ово како у поступању према грађанима, тако и у поступању према органима јавне власти. Што се тиче самосталности и

Гостујући интервју: др Александар Грујић

независности у раду и могућности да неко утиче на рад и поступање заштитника грађана, одговорно тврдим да радимо самостално и независно и да је искључена свака могућност утицаја на наш рад и поступање. Наравно, овакав наш став и поступање доводи нас у позицију да се налазимо у доста „незавидном“ положају у односу на друге органе Града Новог Сада, а што се манифестује кроз отежано остваривање свих припадности које нам иначе по закону и другим прописима припадају.

Веомо често се у јавном раду и деловању најлакше опходити према строго прописаним одредбама и законским одлукама. Колико је то и могуће данас када грађани неретко имају мишљење „да су закони донети да се крше“, те да се због тога не вреди жалити?

Свако од нас, као појединац, као индивидуа, представља невероватан потенцијал у погледу могућности измене наше садашњости и стварања боље и квалитетније будућности. У том смислу свакодневно указујемо грађанима да су они ти који морају да покрену промене у друштву, у смислу да захтевају поштовање закона, да сами поштују законе и да указују на сва кршења закона која уоче. Једино на тај начин, када сви будемо схватили да од нас као појединаца зависи наше целокупно окружење и да можемо на њега директно утицати (ма колико то утопистички изгледало), биће нам боље и почећемо да напредујемо као друштво и држава у целини.

Грађани веомо често пишу и жале са не поступања градоначелнику, Отвореној канцеларији, агенцијама, Министарству, а не Вама. Каква је Ваша сарадња са поменутиим институцијама?

У погледу сарадње са градоначелником Града Новог Сада, Отвореном канцеларијом, агенцијама, министарствима, могу рећи да је сарадња на веомо добром нивоу. Исто тако, остварујемо веомо добру

сарадњу са Заштитником грађана Републике Србије, са којим смо у готово свакодневном контакту и који нам пружа огромну подршку у сваком погледу (стручном, едукативном, моралном и др.). Исто тако, имамо веомо добру сарадњу и са свим заштитницима грађана на локалном нивоу у Републици Србији, и то посебно преко Удружења локалних омбудсмана Србије, чији смо један од оснивача. Доста добру сарадњу остварујемо и са Покрајинским заштитником грађана – Омбудсманом.

Комунални сектор је, чини се због кризних времена, заузео значајни простор у Вашем раду. Може ли се рећи да је то последица општег неповерења грађана према институцијама или је у питању нешто друго?

Основна функција Заштитника грађана Града Новог Сада је да контролише рад и поступање органа Града Новог Сада. Главни акценат у нашем раду посвећен је комуналном сектору из простог разлога што се ту успостављају непосредни односи са грађанима, али и зато што грађани имају највише притужби на рад комуналног сектора. Врло су ретке притужбе суграђана на акционе планове, планове развоја и урбанистичке планове које доноси Град Нови Сад, за разлику од притужби на Водовод и канализацију, инспекције, Тржницу, Пословни простор, ЗИГ, итд. Разлог обраћања грађана нама, између осталог, лежи и у подизању свести грађана у погледу њихових права и обавеза у односу на комунални сектор, а такође и у томе да су упознати са постојањем и надлежностима Заштитника грађана Града Новог Сада.

Како оцењујете сарадњу са Јавним комуналним предузећем „Новосадска топлана“ с обзиром на то да захтеви и притужбе које до Вас долазе не могу увек бити позитивно решене, те да се решења налазе у измени одлука и других законских аката?

Сарадња са Новосадском топланом је на веомо високом нивоу, а кад то кажем, мислим на отворену и потпуну сарадњу у погледу сваке притужбе, у размени информација и документације, као и у непосредној комуникацији поводом специфичних притужби. Независно од коначног исхода сваког поступка по притужби, сарадња је изузетна, при чему је наша интенција да заједно са Новосадском топланом иницирамо и измене одлука и других аката који доводе до проблема и неспоразума у пракси.

Једно од Ваших овлашћења је и да Скупштини града, градоначелнику и Градском већу подносите иницијативу за измену одлука и других општих аката. Колико то овлашћење користите када је у питању ЈКП „Новосадска топлана“?

Ово овлашћење је у односу на Новосадску топлану до сада коришћено у веомо мало случајева, тачније у само једном. Наиме, наша последња иницијатива односила се на правно регулисање могућности трајног искључења са Топлификационог система Града Новог Сада у вишестамбеним објектима.

Тим на услузи грађанима

Када се каже Заштитник грађана Града Новог Сада, многи помисле да је реч о једном човеку који је задужен да решава питања. Међутим, иза њега увек стоји екипа која тај посао обавља одговорно и детаљно, у коју др Александар Грујић има безгранично поверење. Ту екипу чини више особа.

Заменица Заштитника грађана Града Новог Сада је **Стојанка Варајић**, дипломирани правник са више од 25 година правничког искуства. Изузетан правник, затим колега, сарадник и човек. Рад и функционисање канцеларије био би незамислив без Стојанке, која је ту у сваком тренутку да реагује и помогне.

Следи мр **Марија Достанић**, шеф Стручне службе Заштитника грађана Града Новог Сада, магистар правних наука са више од деценију и по правничког искуства. Особа беспрекорне прецизности, тачности, правичности и хуманости. Сарадник који плени својим знањем и који у сваком моменту зна шта се догађа у канцеларији, али и у јавном сектору Града Новог Сада.

Гордана Ракић, извршилац за добру управу, дипломирани је правник са преко 30 година радног искуства. Обавља веома одговоран и важан посао у оквиру канцеларије Заштитника грађана, а истовремено плени својим еланом, ентузијазмом и енергијом.

Колико је тешко помирити ставове грађана који сматрају да су оштећени и предузећа која раде према важећим прописима, без извештаја инспекцијских служби? Шта одговоре грађанима када установите да тврдње у притужби нису основане?

Након што спроведемо поступак по притужби и утврдимо да није било недостатака и пропуста у раду од стране органа Града Новог Сада, грађанима достављамо наше образложено мишљење. Приликом сачињавања нашег мишљења, вршимо анализу свих конкретних чињеница и околности до којих смо дошли, да бисмо након тога применили важеће прописе и заузели коначан став по притужби грађанина. Проблем који се појави и на који грађани указују покушавамо да сагледамо из што више углова и да се при том не задржимо само на стриктној правној норми. Као један од аргумената који користимо у раду са грађанима јесте и да их информишемо о томе да се прописима морају на одређени начин уредити поједине области друштвеног живота, да су те прописе писали људи који имају знања и искуства у тим областима, те да сви ми поред права које имамо,

поседујемо и одређене обавезе које морамо редовно и потпуно да испуњавамо.

Које су то мере и акције које би требало спровести у циљу смањења броја притужби грађана и да ли увек тражите могућност системских решења која могу уједно решити више проблема?

Мере које су потребне за смањење притужби грађана су веома комплексне и системске. Потребно је најпре створити свест код представника јавног сектора да грађани нису њихови непријатељи и супарници, већ сасвим супротно. Исто тако, и на страни грађана имамо потребу да их едукујемо и упознамо са њиховим правима, али посебно са обавезама које они имају као корисници услуга јавног сектора. Потребно је да целокупно друштво схвати значај институције која настоји да побољша положај појединца пред органима власти и која улаже огроман напор у том правцу.

Где видите себе и канцеларију Заштитника у 2015. години када су у питању јавна предузећа и примедбе грађана на њихов рад.

Моја искрена жеља је да рад канцеларије Заштитника грађана Града Новог Сада у наредном периоду буде што више усмерен на превентивни рад, у смислу одржавања што већег броја предавања, едукација, семинара и осталих активности које имају за циљ подизање нивоа знања и свести грађана Новог Сада о њиховим слободама, правима и обавезама. Надам се да ће се број комуналних проблема на који нам грађани указују смањити, те да ћемо направити корак у правцу побољшавања њиховог положаја. Оно што је сигурно, јесте да нам предстоји и даље веома тежак и напоран рад, а све са циљем да се стање поправи и да положај грађанина побољша.

Славољуб Арсенијевић

ПРЕД НАМА СУ ГОДИНЕ НАПРЕТКА

*Свечаном Литургијом у слављеничком духу обележена слава
Предузећа уз благослов за успешну пословну годину и здравље свих
запослених*

Модерно доба и савремени стил живота променили су много тога у народном животу и обичајима, али слава се кроз све векове сачувала као највећа светиња нашег народа. У духу православља и радници Новосадске топлане, упркос изазовима времена, не прекидају традицију обележавања своје занатлијске славе, Светог Симеона Мироточивог.

У домаћинској атмосфери и свечаном расположењу, славило се и ове 2015. године, у препуном холу Управне зграде, како и доликује великом свецу и заштитнику Предузећа.

Протојереј **Стојан Билић** служио је Свету Литургију у Свечаној сали Новосадске топлане и благословио Предузеће, уважене госте, домаћине и све запослене: **Честитам свим запосленима славу и желим вам да је проведете у свечаном расположењу. Свети Симеон, родоначелник наше државе, дао је пример како се носи одговорност свог народа, како се жртвује и служи народу, а не себичним интересима. Понесите својим кућама благослов места где радите, привређујете и зарађујете хлеб својим породицама. Желим вам да ваше предузеће буде још успешније и цењеније, а ви ћете му помоћи својим трудом и поштеним радом.**

Кум Топлане, члан Градског већа за комуналне послове **Владимир Стојковић**, ломео је славски колач заједно са свештенством и руководством Предузећа. Директор Топлане **Добросав Арсовић** поздравио је све присутне и пожелео колективу успех како на пословном, тако и на приватном плану: **Свети Симеон Мироточиви нас је и ове године окупио у породичној и домаћинској атмосфери, јер Новосадска топлана је наша друга кућа и чињеница да се према њој тако и опходимо, улива ми поверење да су пред нама године напретка.**

У нашем народу нема појаве која је тако снажно деловала и тако држала породицу у јединству, као што је то крсна слава. Зато, као сваки добар домаћин и први међу једнакима овде, пожелећу нам свима да наша стручност и заједничка преданост у раду буде на понос како Топлане, тако и читавог Града. На моје, а сигуран сам и ваше, велико задовољство, у највећем делу у овим намерама смо успели, јер смо веровали једни у друге и у исправност ствари које смо радили за нашу кућу, за нашу Топлану и хвала вам на томе. Сваки нови дан са собом ће носити нове изазове, и ја нам од свег срца желим издржљивост, истрајност и веру у добре резултате.

Кум овогодишње свечаности Владимир Стојковић није крио задовољство поводом части која му је указана и честитајући славу Топланцима истакао је: **Бити кум славе велика је част и обавеза. Топлана припада локалном ресорном министарству којим руководим, и то је још један разлог због кога ћу се, од данас и као кум, посветити доприносу овако успешном предузећу и колективу који Топлану чини поносом Града.**

Протоколарни део свечаности завршен је одабиром кума наредне славе, па ће тако домаћин свечаности 2016. године бити члан Градског већа за буџет и финансије мр Дејан Мандић.

Сви присутни су у празничном духу, уз пригодно послужење, до касних поподневних часова наставили дружење у Топлани – стожеру стабилног комуналног система Града Новог Сада.

Ивана Станимировић

Необичан хоби је зачин живота и најбољи покретач

ТОП
НОВОСТИ

НОВОСАДСКА ТОПЛАНА

Све популарнији спорт код нас, рафтинг је једнако узбудљив и опасан, што се и види по изразу лица колега Верице и Драгана.

УДАР АДРЕНАЛИНА = РАФТИНГ = ВРХУНСКА ЗАБАВА

Верица Парошки није само одличан књиговођа и још бољи човек. Она је прави авантуриста, неустрашиви рафтер и једном речју - жена лав

Рођена у Земуну, Верица је основну школу завршила у Товарнику, а средњу економску школу у Сремској Митровици. Верица се одмах након школовања, 1980. године, запослила у Југоалату као књиговођа. Након три године постаје погонски књиговођа и у Југоалату остаје читавих 12 година. Након тога прелази у фирму „Color tehnа“ и ради на пословима шефа рачуноводства и неколико година касније у предузеће „Сидро“ из Новог Сада. Долази у ЈКП „Новосадска топлана“ 1998. године на радно место **књиговође купаца**, на ком и данас ради.

Одговорна сам и вредна, јер ми је то карактерна особина, али нисам тип лидера. Одличан сам сарадник и извршилац и типичан сам индивидуалац. Ипак, добро се уклапам у тимове и имам дивну

сарадњу са колегама и колегиницама, тврди Верица и истиче оптимизам, дружељубивост и љубав према животињама као своје типичне карактеристике.

Поред редовног дружења с пријатељима сваког петка, Верица има необичан и опасан хоби, а то је рафтинг. Дуги низ година редовна је на свим окупљањима рафтера заједно са супругом и пријатељима, а о овом спорту каже: **То је феноменално искуство. Пуно је људи, опште прскање, журка на води. Најбитније је закачити се за чамац са трубачима. То је циљ рафтинга, а кад се то деси, следи опште узбуђење. Адреналин скочи, јер је доста опасно, али моје друштво то воли, па ко жив, ко мртав.**

Верица истиче да је хоби испуњава и боји живот позитивном енергијом. **Највећи проблем у рафтингу**

Необичан хоби је зачин живота и најбољи покретач

је тај што немаш контролу над ситуацијом, а ја волим да све konce држим у рукама. Не волим изненађења, па чак ни она лепа, додаје искусни сплавар, али не знам како бих живела без овог узбуђења. Просто ти пређе у навику, а друштво је феноменално. Живот је лепши од када се бавим овим спортом.

Драган Вукојичић, руководилац Сектора за комерцијалне послове је Верицин дугогодишњи пријатељ и заједно са њом проживљава све добре и лоше стране сплаварења. За *Топ новости*, Драган каже: Ваздух, вода, фрка. То је најкраће речено рафтинг-искуство. Ни Верица, ни ја нисмо адреналински типови, али нам је друштво прилично активно, тако да немамо избора осим да им се придружимо. Ипак, током година сам научио да уживам у свим чарима сплаварења, па га топло препоручујем.

Верица и Драган спремни за авантуру.

Веричин осмех злата вреди, поготово током затишја пред буру, односно пред саму трку.

Мој животни мото је: *Или ћемо лепо ил' никако и не одступам од њега*, категорична је Верка, како је из милоште зову.

Једина особина коју би Верица променила код себе је претерана отвореност и вера у људе. Није конфликтна личност и радује се туђој срећи, али се тешко привикава на промене у животу. Однедавно се бави уређењем куће на селу, где сада живи, и у потрази је за још неком занимацијом како би што квалитетније испунила своје слободно време.

Драга Верице, пробај bungee jumping, па нам јави како је. Сви смо уз тебе!

Јелена Вујин

У БОРБИ ПРОТИВ НЕПЛАТИША ЦИЉ ОПРАВДАВА СРЕДСТВО

У Русији се примењују различите стратегије побољшања ефикасности наплате дуговања за грејање и остале комуналне услуге, укључујући и веома необичне методе у борби са неплатишама

Налепнице на вратима

Комуналне службе једног града у Русији су решиле да осрамоте станаре неколико стамбених зграда који су имали велика дуговања за комуналије. Врата њихових станова су била „украшена“ разнобојним налепницама са натписом: „Пажња, овде живи зли неплатиша!“ Жуте налепнице су указивале да становници дугују од 20.000 до 40.000 рубаља, а зелене – изнад 40.000 рубаља (више од 115.000 динара).

Разнобојни рачуни

У појединим деловима Москве, уместо „фарбања“ врата шаљу разнобојне рачуне. Обичне беле рачуне добијају само редовне платише. Плави рачуни стижу

корисницима који касне са плаћањем месец дана, а црвени су резервисани за оне са дуговањима од месец дана до три године.

Терор путем телефона

Ништа мање необичне методе се примењују у Санкт Петербургу и Тољатију. Према речима интернет портала „Санкт Петербуршке вести“, комуналне компаније су увеле метод „терора“ преко телефона: на сваких сат времена дужницима је звонио телефон и бездушни компјутерски глас упозоравао је да се дуговања морају плаћати на време.

Идите пешке

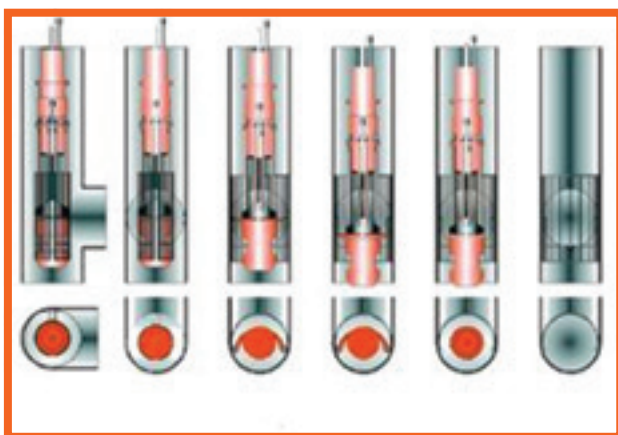
Још једно ефикасно средство у борби са неплатишама

Практично у свакој стамбеној згради постоје две категорије станара: они који редовно плаћају рачуне и они који то не раде

је... лифт. Редовне платише појединих стамбених зграда у Москви су добијали електронске кључеве без којих лифт није функционисао. Станари који нису били вољни да измире своја дуговања били су приморани да до својих станова иду пешке.

„Пикантно“ решење или know how комуналних служби

У граду Уљановску, на пример, у ве-це шоље неплатиша уграђују специјалне чепове. Начин уградње је врло једноставан: кроз канализациону цев помоћу сонде са видео-камером се проналази потребан спрат и уграђује чеп на цев, која води до ве-це шоље у изабраном стану. На тај начин се не ометају остали

станари. Према санитарно-хигијенским нормама, забрањено је потпуно затварање канализационе цеви, али је могуће делимично ограничити проток. Управо то и ради чеп. Он сужава цев и вода јако споро отиче, стварајући, благо речено, јако непријатну ситуацију за станаре-неплатише.

Изнуривање непријатеља

Акција „Дужниче, долазимо код тебе“ у граду Троицку је привукла доста пажње. Заједно са радницима инспекцијске службе у акцију за утеривање дугова су кренули... глумци. Само замислите како ујутру излазите на терасу, а у вашу част свира погребни марш и одржава се представа о борби између анђела и ђавола. Већина неплатиша је јако брзо измирила своја дуговања.

Брзо до запошљавања

У граду Вороњежу комуналне службе су покушавале да помогну сиромашним неплатишама тако што су им нудиле посао чистача улица, те једним ударцем убијали две муве: имали су и радну снагу и паре су „легале“ на рачун. Међутим, такву понуду су прихватили само поједини...

Песме посвећене неплатишама

Комуналне службе Уралског региона су покушале

да употребом римованих слогана пробуде успавану савест неплатиша. На пример, дужници су добијали рачуне са следећим стиховима: „Свој дуг ћеш исплатити до краја. На који начин? - ти сам решавај!“ или: „Нестаће вам струја, вода и гас. У суд ће вас звати, јер смо тужили вас“. Како наводе медији, акција је давала резултате - дужници су почели да плаћају рачуне.

У другом региону поједине неплатише као новогодишњу честитку су добили флајере са следећим упозоравајућим садржајем: „Једна стара руска изрека гласи – Како дочекаш Нову годину, тако ћеш је и провести. Предлажемо да започнете нову годину не као дужници, већ као редовне и поштене платише и у потпуности измириrete своја дуговања до 31. децембра. Заузврат ћете добити и новогодишњи поклон - наша компанија ће се одрећи камате“.

Необразованост је гора од лоповлука

Нажалост, топлански радници се веома често суочавају не само са проблемима наплате дуговања, већ и са крађом саме топлотне енергије, а сами начини нелегалне потрошње су поражавајући због нивоа безобразлука и незнања.

На пример, таква прилично шокантна прича десила се у једном латвијском граду. У стамбеној згради комшије са горњег спрата су поплавиле стан испод и дуго времена нису дозвољавали радницима да уђу у

стан. Како се испоставило касније, имали су и разлог за то. Починиоци хаварије су направили у купатилу подно грејање тако што су поставили своје вентиле на цеви и уградили испод плочица старе сушаче пешкира, па су све то прекрили дебелим слојем бетона од 30 центиметара. Сва срећа да се све то није срушило на комшије испод. Наравно, та „реконструкција“ је била спроведена без икакве сагласности надлежних органа, а остали станари годинама су се чудили, не знајући прави разлог зашто су им рачуни тако високи.

Постоје случајеви када су станари стамбених зграда који имају даљинско грејање, али нису снабдевене топлим потрошном водом, кради топлу воду непосредно из радијатора. Такви „мајстори“ су правили прикључке на радијаторима, уграђивали црево и користили воду која је намењена искључиво за грејање за потребе домаћинства. Штета од таквих станара је не само у томе што они не плаћају потрошену воду, већ и у томе што губитак воде из система може проузроковати хаварију у подстаници и прекинути снабдевање топлотном енергијом целе зграде. Поред тога, у зградама у којима је уграђен заједнички калориметар, станари су принуђени да плаћају трошак који су направили ти лопови.

Плаћају дупле рачуне

С друге стране, нису само комуналне службе на мети превараната. Врло често у замку упадају и сами станари, углавном пензионери. На пример, у Пољској преваранти отварају поштанске сандучиће и узимају

Сарадњом до боље наплате

Ефикасност у реализацији наплате дуговања за комуналне услуге зависи од тога колико комуналне службе и локалне управе примењују успешне механизме упозоравања становништва о финансијским последицама у случају неизмиривања дугова, укључујући допунске трошкове и шта следеће свакоме ко избегава плаћање комуналних услуга.

рачуна. После их скенирају, мењају број банковног рачуна и штампају нове. Затим, преправљени рачун се враћа у сандуче превареног станара. Чак и ако човек примети да му је сандуче било отворено, он то пријави само кућном савету. А своје рачуне узме, плати и... попуни лоповске џепове. Други део проблема је што тиме упада у дуг према комуналној служби за који чак ни не зна, а свеједно касније мора да га надокнади.

Наравно, не треба заборавити и на подобности за кориснике услуга. Сваког потрошача који дође на шалтер да благовремено или чак авансно плати рачуне, требало би наградити малим и пригодним поклоном, као што су календар, оловка или бомбоне. Такође, треба их дочекати са љубазним осмехом и захвалношћу. Такве мере делују као подстицај за потрошаче да и даље благовремено извршавају своје обавезе.

Превела и приредила: Дијана Плицина

Радници Топлане међу навијачима „Воше“

ВОЈВОДИНА, ЈЕДНА ЈЕДИНА!

Трагајући за интересантним причама из живота запослених у Топлани, дошли смо до навијача популарног новосадског Фудбалског клуба „Војводина“. ФК „Војводина“ је прошле године прославио 100 година откако су, у пролеће 1914. године, ондашњи новосадски студенти одлучили да оснују клуб, који ће постати трећи најстарији клуб у Суперлиги Србије. Можемо рећи да су за један век његовог постојања стасале три генерације фудбалера, баш као и њених навијача, који, 77 година након оснивања Клуба навијача ФК „Војводина“, чине једну од водећих навијачких група у Србији.

Из разговора са нашим радницима закључујемо да се код свих провлачи иста прича како је љубав према „Воши“ наследна, те да се од њеног оснивања до данас преносила са колена на колено... од прадеде, преко деде, оца, на сина, и не само на мушке потомке, већ и на друге чланове породице. Главни мотив је емоција према клубу - симболу вољеног града Новог Сада, што је за њих патриотски, локално. Наши радници, навијачи Војводине, иако из различитих сектора, повезани истом страшћу, у слободно време заједно посећују утакмице и прате успехе омиљеног клуба.

Живан Шљукић

Најмлађи навијач Војводине међу запосленима има 26 година. У свет навијача су га увели деда и отац. Посећује редовно утакмице од своје 12. године, како домаће, тако и у иностранству. Био је један од водећих навијача групе „Фирма“. Обишао је целу Србију са „Вошом“, пратио их у Беч, Будимпешту, Мадрид, Тел Авив, Баку. Бори се за то да Нови Сад буде „Вошин град“ и да сви навијају за Војводину. Заступа став симпатизерског навијања, без хулиганства и насиља. Позива све младе да се навијачке групе доживљавају као групе које пропагирају љубав према граду и према клубу. Живан је прави пример (прим. аут.) нове генерације навијача: млад, леп, висок, искрен, правилно оријентисан као навијач, јер само толеранција, љубав и подршка омиљеном спорту, клубу и свом граду је поистовећивање са њима.

Небојша Јандрић

Због љубави према „Воши“ бежао из школе још у шестом разреду основне школе. Има 18 година навијачког стажа и поред фудбалског клуба навија и за све друге који носе назив „Војводина“. Каже да су Војводинаши контраши Црвеној Звезди и Партизану.

Александар Богдановић

За себе каже да је навијач од рођења, цела породица му је навијала за Војводину, редован је члан такозване Старе гарде (група од четрдесетак навијача који прате све гостујуће утакмице, имају свој комби за превоз, путују и у иностранство). Идол му је бивши голман Ратко Свилар. Омиљена комбинација боја му је црвено-бело.

Томислав Бугарин

Пренео је љубав према Војводини на свог сина, којег је са четири године први пут одвео на утакмицу Војводина-Хонвед и од тада су заједно редовни посетиоци. Подржава и прати сина већ две године водећи га на утакмице.

Горан Летић

Такође му је као и осталим радницима Топлане породична традиција навијање за Војводину, преко прадеде, деде и оца. Редован је посетилац на стадиону Војводине од своје четврте године, иде и на гостовања кад нађе времена. Води на утакмице и своју кћеркицу, којој су татина рамена омиљено место за седење, а у пратњи им је и синовац. За Леткета је: „Војводина начин живота!“

Владимир Крстић

Парола му је: „Војводина, зато што је наша!“. Посећује утакмице од пете-шесте године. Прву утакмицу је гледао на стадиону 1989. године када је Војводина освојила прво место на Националном првенству тадашње СФРЈ. Сада углавном иде са колегом Летићем на утакмице. Преко Топлане помаже клуб од 2008. године и данас траје та сарадња кад год се укаже прилика. По чувеном Синиши Михајловићу, који је био у екипи те 1989. године, дао је име свом млађем рођеном брату.

Мило Хрћан

Каже да је „Воша“ новосадска. Посећује утакмице заједно са колегама. Дobar друг му је бивши капитен Милан Степанов. Помаже клубу као преводилац за словачки језик (пратио је омладински тим у Словачку). Љубав према Војводини је пренео на сина који је данас ватрени навијач.

Илија Деспотов

У Илијиној продици навијање за Војводину је, како он каже, исто што и крсна слава. Од самог оснивања клуба, прво је прадеда постао навијач, пренео на деду, па на оца и до Илије, који је пренео на своје кћерке. Посебно се поноси што је клуб формирала група интелектуалаца, студената, занатлија и радничке класе давне 1914. године, а име Војводина враћено 1945. (кратко време после Другог светског рата се звао „Слога“). Клуб још има надимак „сиротињска љубав“, јер иза клуба стоји радничка класа. Илија посећује утакмице када је „Воша“ домаћин.

Миодраг Секулић

Једини је радник Топлане ком навијање за Војводину није породична традиција, јер се није родио у Новом Саду. Почео је да навија за Вошу када се у четвртном разреду основне школе преселио из Крагујевца у Нови Сад и ушао у окружење другара из школе који су сви навијали за Војводину. Тако се и Миша „прешалтао“ на „Вошу“ и остао веран клубу и дан-данас. Посећује утакмице са колегама са посла, домаће редовно, а од гостујућих утакмица бира само оне најважније.

Весна Отић

ЈАДРАНКА ВУКАДИН КАПРОЦКИ

ЈЕЛЕНА ВУЈИН

НЕ ПРИСТАЈУ НА ПОДЕЛЕ ЖЕНСКО-МУШКО И ПОРУЧУЈУ ДА ТО НЕ ПОСТОЈИ У ДВАДЕСЕТ И ПРВОМ ВЕКУ

Две, на први поглед, веома различите жене кажу да су, заправо, јако сличне и да осим истог хороскопског знака имају доста заједничких особина. Јадранка Вукадин Капроцки је инжењерка у Сектору за производњу и дистрибуцију топлотне енергије, а Јелена Вујин је портпарол Предузећа. Веже их страст према стеном тенису и познати су Топланин тандем за овај спорт, а да ли су и колико сличне, знаћете када прочитате њихове одговоре на исту тему из два угла.

Шта највише волите у свом послу?

„Свакога дана, у сваком погледу, све више напредујем.“

Пре свега волим креативност и разноврсност.

Три кључне речи које описују Ваш посао?

Мерење, надзор, управљање.

Одговорност, концентрација и динамика.

Основни мотив на послу?

Похвале сарадника, задовољство корисника, а тиме је и шеф задовољан☺

Добар резултат и константно унапређивање.

Најбољи сарадник на послу?

Са свим колегиницама и колегама имам изванредну сарадњу.

Сви запослени у Новосадској топлани.

Волите ли тимски рад или сте индивидуалац?

Тимски рад, наравно! Индивидуалац сам, али не бежим од тимског рада. Заједно је лакше.

С ким лакше комуницирате – с колегама или с колегиницама? Зашто?

Ако причамо „истим језиком“, небитно је, иде глатко... Не волим поделе на полове и сматрам да од мене саме зависи квалитет односа са осталима. Дакле, и с колегама и с колегиницама.

Какве особине, по Вашем мишљењу, има идеалан колега на послу?

Вредан, одговоран, лојалан. Професионалност је најважнија.

Да ли је Топлана мушко предузеће? И да ли је женама теже да се изборе за добру позицију?

Не волим поделе на мушко и женско. Двадесет и први је век! Сматрам да квалитет увек исплива и да свако може да се избори за себе својим радом. Рад је кључ успеха.

Топлана у будућности. Где је видите за пет година?

Без дугова и на високој позицији која јој и приличи. Когенерација, потпуно аутоматизовани технички систем, једном речју лидер у региону.

Слободно време је резервисано за...

Све што волим и што ме опушта. Породица и пријатељи, првенствено. Породицу, кућне љубимце и књиге.

Животни мото?

„Брини се више за своју савест, него за свој углед, јер савест је оно што ти заиста јеси, а углед је оно што други мисле о теби. А оно што други мисле о теби... то је њихов проблем.“
Говори тихо и носи пса са собом.

Омиљена књига?

„Тврђава“ Меше Селимовића. „Вашар таштине“, William Makepeace Thackeray и „Прохујало с вихором“, Margaret Mitchell. Не могу да се одлучим између те две.

Омиљена песма?

„Боемска рапсодија“. „Skyfall“ Adele.

Омиљени спорт?

Сви спортови са лоптом. Рукомет нарочито. Стони тенис, наравно.

Хоби?

Радо играм стони тенис са Јеленом. Читање, шетња и шопинг.

Ћутљива или причљива?

Углавном причљива. Причљива док не заболи грло.

Строга или блага?

По потреби. Блага према другима, а строга према себи.

Стрпљива или нестрпљива?

Стрпљен-спашен. Учим се стрпљењу већ 36 година... Нешто ми не иде.

Синови или кћерке?

Срећница сам јер имам и кћерку и сина. И једно и друго. Нема ништа лепше. Обожавам децу.

Фрајери или мамини синови?

Мамини синови. Мамини синови.

На исту тему из два угла: Јадранка Вукадин Капроцки и Јелена Вујин

Гурман или не?

Нисам гурман. Немам чак ни омиљено јело. Свакако, али само за оно што волим.

Домаћа кухиња или брза храна?

Домаћа кухиња. Али не волим да кувам. И једно и друго.

Слатко или слано? И барем једно јело наведите.

Слатко. Реформ торта. Оба. Пица и Моцарт кугле.

Војвођански гулаш с вином или ребарца с пивом?

Војвођански гулаш. Ни једно, ни друго не волим

Гомбоце или бундеваре?

Гомбоце. Баш их волим. Нешто треће са чоколадом и шлагом.

Планина или море?

Море. Море.

Идеалан годишњи одмор?

Ако знате шта хоћете, сваки годишњи одмор је идеалан. Људи које волим, море, плажа, књига и моја пуфна од куце.

Шта највише цените код колегинице Јелене / Јадранке?

Велики је борац. Искреност.

Шта јој замерате?

Шапнућу јој. Међу правим пријатељима се све лако реши.

Шта бисте јој поручили?

Настави где си стала... „Да останемо ово што смо. Сутра. И увијек. Дјеца. Не велики, не одрасли. Да се не завлачимо свако у своју љуску, да једно другом не допустимо да будемо оно што нисмо, да не гледамо вучијим очима и да се увијек препознамо када се сретнемо.“ (Меша Селимовић)

Разговор водила: Соња Продановић Месарош

ГРЕЈАЊЕ У ЈАПАНУ – СТРОГА ШТЕДЊА ИЛИ ПРИВРЖЕНОСТ ТРАДИЦИЈАМА

Невероватно је да се у Јапану, и поред убрзаног развоја високих технологија и примене разноврсних електронских новина у циљу побољшања свакодневног живота, грејање налази на „предисторијском“ нивоу

Одувек су Јапанци побожно уважавали завете предака, те због тога у Јапану и дан-данас опстају готово све древне традиције и уметности, као што су ритуал венчања и церемонија чаја, уметност стварања минијатурних пејзажа, оригами и још много тога. На тему градитељства, традиционална јапанска кућа са њеним широким кровом и танким клизним зидовима се гради од добро осушеног папира. Нема сумње да је лети боравак у таквој кући изузетно пријатан – можете да уживате гледајући директно из куће у башту, пијуцкајући зелени чај и слушајући жамор потока или водопада. Међутим, зими није све тако бајковито.

Проблем је у томе што у савременом Јапану, осим на острву Хокаиду, не постоји систем даљинског грејања, и самим тим не постоје ни топлане које испоручују топлотну енергију за грејање и топлу потрошну воду до зграда. Стога, Јапанцима не преостаје ништа друго него да сами изолују и греју своје домове.

Наравно, не може се рећи да сви Јапанци живе оваквим старинским начином живота и да не усвајају новине. У савременим јапанским домовима за грејање просторија у широкој употреби су клима-уређаји, радијатори, подно грејање, електрични теписи итд. На изглед, све је врло једноставно – грејеш се на струју и немаш никаквих проблема, али узевши у обзир да је електрична енергија у Јапану веома скупа и углавном се троши само на најнеопходније потребе, локално становништво ипак преферира да се греје другим изворима.

Древни системи грејања јапанских кућа

У не тако далекој прошлости, јапанске куће су се грејале помоћу прилично примитивне опреме за грејање – преносивог шпорета или *хибатија*. Шпорети су се пунили дрвеним угљем и по потреби се доносили у собе. Нажалост, једноставност не иде увек под руку са ефикасношћу, тако да огрејати се поред хибатија је

било могуће само кад би му се примакли јако близу.

Постојао је и други начин грејања просторије: у поду је било уграђено отворено огњиште набијено глином, ложено је угљем и тако се грејала цела соба. Огњиште се назива *ирори* и никад се није користило за спремање хране, осим што су понекад на њему загревали воду за чај. Из ирорија је проистекао *котацу* тако што су изнад огњишта постављали ниски сточић и прекривали га јорганом, а поврх тога би ставили дебелу даску на којој су држали суђе и остале неопходне ствари. Када се цела породица окупљала око тог сточића, сви чланови су пружали ноге испод јоргана и угуравали га за појас да би сачували топлоту - тако су Јапанци уживали у топлоти захваљујући огњишту и не само физички, већ и духовно – због јединства са фамилијом и пријатељима.

„Јапанско“ снабдевање топлотом потрошном водом

Када је реч о грејању у Јапану, треба споменути и начин снабдевања домаћинства топлотом потрошном водом. У Јапану се до зграда доводи само хладна вода, тако да загревање воде за кућне и санитарно-хигијенске потребе станари обављају сами. Најчешће се за загревање хладне воде користи гасни бојлер, а његов контролни панел се обично налази у близини купатила или кухиње. Савремени гасни бојлер је веома прост за коришћење и омогућава једноставно подешавање жељене температуре.

У јапанским домовима постоје различити системи

славина - као што су две одвојене славине (посебно за хладну и за топлу воду) или, нама позната, славина мешач. Прва опција је најчешће особеност старих зграда која, очигледно, није баш удобна за коришћење. Постоји још једна интересантна ствар: приликом прања веша у машини за веш, Јапанци веома ретко користе опцију загревања воде, сматрајући да се веш савршено пере и у хладној води, док прање на већим температурама је неразумно траћење, и без тога, скупе електричне енергије.

Што се тиче купатила, у Јапану се често уграђују каде са аутоматским загревањем, које су опремљене удобним термостатом. У такве каде се наспе хладна вода, која се затим загрева до одговарајуће температуре. Занимљиво је да се традиционалне јапанске каде *офуру* разликују од наших у томе што су доста краће. Наиме, Јапанци су се навикли да седећи уживају у топлој води, те је због тога дубина таквих када заиста неубичајена – вода достиже до врата одраслог човека у седећем положају.

Савремено јапанско грејање или како се загревају Јапанци

Поред клима-уређаја и радијатора који троше скупу електричну енергију, савремени Јапанци користе различите грејалице на гас или керозин, који су много економичнији. Као гориво у овом случају се користи пречишћени гас, тј. керозин, а саме грејалице су направљене тако да у просторији скоро не постоји специфични мирис као производ сагоревања, мада се ипак мало осећа. У складу са упутствима током коришћења грејалица таквог типа, неопходно је повремено проветравати просторије. Ако је веровати Јапанцима, мирис керозина или гаса се обично јавља само при паљењу грејалице и буквално након неколико минута у потпуности нестаје.

Јапанци ноћу обично не користе грејалице, а као алтернативу употребљавају електрично ћебе које се ставља поврх обичног ћебета или *футона*. Футон је лагани штепани покривач пуњен паперјем који одлично задржава топлоту. Такође, у Јапану постоје специјалне танке пижаме намењене за хладне зимске дане које су сашивене од посебног материјала, чије влакно јако добро задржава топлоту.

Електрични теписи су такође веома популарни у Јапану, јер традиционално становници ове земље седе и чак спавају на поду. Такви теписи који споља више личе на електрично ћебе се називају *денки капет*. Тепих је испреплетен грејним жицама, а температура се подешава даљинским управљачем. Електрични теписи се углавном стављају испод обичног тепиха или *татамија* (подлоге исплетене од трске, попуњене сламом од пиринча).

Свакако, најчешћи извор топлоте, који постоји скоро у свакој јапанској кући, ипак је *котацу*. Савремени котацу јако личи на свог претка и разликује се од њега тиме што се испод сточића уграђује специјално грејно

тело. Све остало у изгледу и намени котацу је потпуно исто – и јорган испод којег сви чланови породице пружају ноге, и дебела даска одозго на којој се држе све неопходне ствари. Мада, у појединим јапанским домовима и дан-данас се користи угљани котацу, али се сада не уграђује само под столом, већ и у ниши, поду или зидовима просторије.

Упркос разноликости извора грејања који се користе у Јапану, најпопуларнији, али у исто време и најнеобичнији је био и јесте котацу, који се не може сматрати само као извор топлоте. Котацу је више мерило људских односа које потпомаже успостављању разумевања између родитеља и деце – а нарочито, како сматрају Јапанци, да изглади односе са оцем.

Котацу смањује напетост после свађе или дугог раздвајања, а такође служи и као одлично помагало у васпитавању малих Јапанаца – током седења за тим столом деца се уче да не буду себична и да не отимају јорган од других. Чак и за нас Европљане, навикнуте на традиционално грејање, јапански начини грејања, упркос својој егзотичности, омогућавају нам да осетимо неке нове, необичне, али и лепе доживљаје које може пружити само Земља излазећег сунца.

Превела и приредила: Дијана Плицина

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
НОВОСАДСКА ТОПЛАНА